MARTA PERLIKIEWICZ

Opis projektu rezydencyjnego

W trakcie rezydencji Archipelagos na przykładzie książek reprezentantek estońskiej literatury feministycznej analizowałam kwestie związane z kulturą śmierci, płodnością kobiety oraz traumatycznymi przeżyciami.

Wybrany utwór

Tüdrukune (Dziewczątko, Postimees Kirjastus; Tallinn 2019, 271 str. Krótki opis książki znajduje się na s. 2.

Języki przekładu:
Estoński → Polski

Okres pobytu:
5-18 sierpnia

Miejsce rezydencji:
Zamek na Wodzie, Wojnowice

Organizator rezydencji

KEW Kolegium Europy Wschodniej

Marta Perlikiewicz – germanistka, tłumaczka z języka estońskiego. Przełożyła autobiograficzne powieści Leelo Tungal Mała towarzyszka i dorośli, Mała towarzyszka i listy, tomiki opowiadań Kristiiny Ehin Planeta pożeraczy serc i Piret Raud Najprzyjemniejsza chwila dnia oraz książkę dla dzieci Kairi Look Piia Pierniczek się wprowadza. Tłumaczy opowiadania dla portalu kulturalnego Eesti.pl. Mieszka w Tartu.

MARTA PERLIKIEWICZ

W razie zainteresowania notą o książce oraz przekładem fragmentu tekstu prosimy o kontakt z tłumaczem

martaperlikiewicz15@gmail.com

Informacje na temat autora przekładu można znaleźć na stronie:
archipelagos-eu.org

Powieść Tüdrukune (Dziewczątko, ang. What it feels like for a girl; Postimees Kirjastus; Tallinn 2019, 271 str.) ma wiele twarzy, jest pouczająca, intymna i jednocześnie zabawna, a także feministycznym pamfletem. W centrum znajdziemy kobiece ciało, traumatyczne doświadczenia, napięcia, lęki. Autorka Eia Uus, nie stroniąc od prowokacji, podejmuje zagadnienie seksualności i przedstawia rolę mediów społecznościowych w kreowaniu obrazu kobiety. Zwraca uwagę na dominującą, pokutującą w społeczeństwie mentalność sama-jesteś-sobie-winna i tabuizowanie seksu.

Główna bohaterka, Lilian to silna i pracowita kobieta, singielka zbliżająca się do czterdziestki, w luźnych związkach z mężczyznami, dojrzała, ale obarczona traumami z dzieciństwa, próbuje z nich się „wylizać", bo kładą się cieniem na jej życiu seksualnym. Lilian jest przedstawicielką pokolenia, które wpaja kobiecie poczucie niewystarczalności, wstydu, wręcz karmi ją jasnym przekazem: jesteś z gruntu nie taka, jaka powinnaś być, twoje ciało jest na wskroś niewłaściwe, jeśli odważysz się sobie podobać, zmienisz się w zarozumiałą dziwkę. Mężczyźni z powieści nie uznają równouprawnienia, nie rozumieją ludzkiej emocjonalności, przypisują kobietom jasno określone role, traktują panie zajmujące się polityką jak wyrodne matki, a kampanię #MeToo za przereklamowany wymysł.

Ponadto przez całą powieść przewija się temat homoseksualności, Lilian ulega fascynacji Moną, młodziutką dwudziestolatką. Różnica wieku między kobietami nadaje ich relacji specyficznej dynamiki – związek jest romantyczny i seksualny, lecz równocześnie matczyny i przyjacielski. Mona to młoda, nieukształtowana dziewczyna, ale wyzbyta sztywnych schematów myślowych. Prezentuje feministyczne podejście do kwestii tabuizowanych w społeczeństwie – do seksualności, seksu i nie godzi się na dopasowanie do żadnej z narzucanych jej ról.

Autorka wplata w tekst opis bezlitosnego świata polityki, a robi to dosadnie i lakonicznie. Lilian prowadzi bowiem kampanię kandydatki na fotel premiera Triinu Tuhali, jej postać nasuwa wyraźne skojarzenie z Kają Kallas, byłą premier Estonii.

O sieci Archipelagos

Celem sieci Archipelagos jest odkrywanie różnorodności głosów literackich z całej Europy, przede wszystkim z języków rzadziej używanych w międzynarodowym obiegu. Będziemy wspierać pracowników branży książkowej oraz tłumaczy jako odkrywców literackich perełek.